

Polska 2050
Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny Polska 2050
ul. Wiejska 4/6/8
00-489 Warszawa
tel. 226942912
e-mail: kp-polska2050@kluby.sejm.pl
REGON: 526953069
NIP: 7011174948

Warszawa, dn. 22.09.2026 r.

Przewodniczący
Klubu Parlamentarnego
Polska 2050

RPW/31837/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026 – 09 – 22
Data wpływu: 2026 – 09 – 22

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy – Prawo oświatowe

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Bartosza Romowicza.

Z wyrazami szacunku,

Szymon Hołownia

U S T A W A

z dnia ... 2026 r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo oświatowe

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 w ust. 1 wyrazy „a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów na podstawie art. 11a albo art. 223”;
- 2) w art. 11a:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) z tytułu odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie uczniów i młodzieży w bursach i internatach, ponoszonych przez rodziców lub opiekunów, oraz z odpłatnego przygotowywania i wydawania posiłków na podstawie art. 106b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;”,
 - w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7-9 w brzmieniu:

„7) z oddania podmiotom trzecim, na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy o podobnym charakterze, składników mienia będących w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej;
 - 8) ze sprzedaży rzeczy wytworzonych;
 - 9) z odsetek od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku.”,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Gromadzenie dochodów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 5 i 7-9 jest dopuszczalne, jeżeli:

- 1) czynności, z których dochody te pochodzą, nie ograniczają wykonywania zadań, dla których jednostka budżetowa została utworzona, ani nie pogarszają warunków ich wykonywania;
- 2) wynagrodzenie nie jest niższe niż suma kosztów.”,

c) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zgoda organu prowadzącego określa sposób kalkulacji kosztów, o których mowa w ust. 1a pkt 2.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wydatki z wydzielonego rachunku mogą być dokonywane do wysokości środków zgromadzonych na tym rachunku, w ramach planu finansowego.”;

3) art. 223 otrzymuje brzmienie:

„Art. 223. 1. Samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe gromadzą na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale, o której mowa w ust. 4, pochodzące:

- 1) ze spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej;
- 2) z odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej;
- 3) z działalności polegającej na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego - w przypadku jednostek budżetowych prowadzących kształcenie zawodowe;
- 4) z oddania podmiotom trzecim, na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy o podobnym charakterze, składników mienia będących w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej;
- 5) z odpłatnego świadczenia usług przy wykorzystaniu składników mienia, o których mowa w pkt 4, w szczególności usług żywieniowych, sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i szkoleniowych;
- 6) ze sprzedaży rzeczy wytworzonych;
- 7) z odsetek od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku.

2. Gromadzenie dochodów, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6, jest dopuszczalne, jeżeli:

- 1) czynności, z których dochody te pochodzą, nie ograniczają wykonywania zadań, dla których jednostka budżetowa została utworzona, ani nie pogarszają warunków ich wykonywania;
- 2) wynagrodzenie nie jest niższe niż suma kosztów.

3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić kategorie podmiotów uprawnionych do korzystania ze składników mienia albo usług, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, nieodpłatnie albo za wynagrodzeniem niższym niż ustalone zgodnie z ust. 2 pkt 2, jeżeli służy to wykonywaniu zadań własnych.

4. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa:

- 1) jednostki budżetowe, które gromadzą dochody;
 - 2) źródła, określonych w ust. 1, z których dochody są gromadzone na rachunku;
 - 3) przeznaczenie dochodów, z uwzględnieniem art. 223a ust. 1-3;
 - 4) sposób kalkulacji kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 2;
 - 5) sposób i tryb sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania;
 - 6) kategorie podmiotów, o których mowa w ust. 3, zakres i warunki obniżenia wynagrodzenia albo nieodpłatnego korzystania.”;
- 4) po art. 223 dodaje się art. 223a w brzmieniu:

„Art. 223a. 1. Dochody gromadzone na wydzielonym rachunku wraz z odsetkami przeznacza się na finansowanie wydatków bieżących i majątkowych jednostki budżetowej związanych z:

- 1) wykonywaniem zadań, dla których jednostka budżetowa została utworzona;
- 2) utrzymaniem, remontem, modernizacją oraz wyposażeniem składników mienia;
- 3) poniesieniem kosztów w zakresie uzyskania dochodów.

2. Dochody, o których mowa w art. 223 ust. 1 pkt 3, oraz dochody ze spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej przekazanych na cele kształcenia zawodowego przeznacza się na cele kształcenia zawodowego realizowanego przez jednostkę budżetową.

3. Dochody wraz z odsetkami nie mogą być przeznaczone na finansowanie wynagrodzeń osobowych.

4. Środki finansowe pozostające na wydzielonym rachunku na dzień 31 grudnia roku budżetowego nie podlegają odprowadzeniu na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego i pozostają do dyspozycji jednostki budżetowej w roku następnym. Kierownik samorządowej jednostki budżetowej włącza te środki do planu finansowego na rok następny w terminie do dnia 31 stycznia i informuje o tym zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

5. Wydatki z wydzielonego rachunku mogą być dokonywane do wysokości środków zgromadzonych na tym rachunku, w ramach planu finansowego.

6. Samorządowa jednostka budżetowa prowadzi ewidencję księgową w sposób umożliwiający wyodrębnienie przychodów i kosztów działalności, z której pochodzą dochody, o których mowa w art. 223 ust. 1 pkt 4-6.

7. Kierownik samorządowej jednostki budżetowej przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku budżetowym, informację o wykonaniu planu finansowego wydzielonego rachunku.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, 904, 982, 1036 i 1123) po art. 106a dodaje się art. 106b w brzmieniu:

„Art. 106b. 1. Szkoła, w której zorganizowano stołówkę, może odpłatnie przygotowywać i wydawać posiłki także na rzecz osób innych niż uczniowie i pracownicy tej szkoły, jeżeli nie ogranicza to wydawania posiłków uczniom i pracownikom szkoły.

2. Wysokość opłaty za posiłek, o którym mowa w ust. 1, ustala dyrektor szkoły zgodnie z art. 223 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w przypadku szkoły prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zgodnie z art. 11a ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”.

Art. 3. 1. Uchwały podjęte na podstawie art. 223 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 223 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, samorządowe jednostki budżetowe gromadzą na wydzielonym rachunku wyłącznie dochody odpowiadające źródłom określonym w art. 223 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Zgody udzielone na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają uzupełnieniu o sposób kalkulacji kosztów, o którym mowa w art. 11a ust. 2 zdanie drugie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do środków finansowych pozostających na wydzielonym rachunku na dzień 31 grudnia roku budżetowego, w którym niniejsza ustawa weszła w życie, stosuje się art. 223a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Plany finansowe wydzielonych rachunków obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dostosowuje się do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu jest usunięcie bariery finansowej uniemożliwiającej jednostkom oświatowym wykorzystanie powierzonego im majątku publicznego poza czasem realizacji zadań statutowych oraz nadanie temu wykorzystaniu podstawy prawnej.

Majątek szkół, przedszkoli i placówek (m. in. kuchnie i stołówki, sale lekcyjne i gimnastyczne, pracownie, aule, sale koncertowe i baletowe, boiska, sprzęt sportowy i muzyczny) pozostaje niewykorzystany przez część doby, w weekendy oraz w okresie przerw w zajęciach. Koszt jego utrzymania jest ponoszony niezależnie od stopnia wykorzystania. Obowiązujący stan prawny nie tylko nie zachęca do jego zagospodarowania, lecz czyni je nieopłacalnym dla jednostki, która nim dysponuje. Nakłady pracy obciążają jednostkę, a korzyść przypada budżetowi organu.

Projekt nie zmierza do przekształcenia jednostek oświatowych w podmioty prowadzące działalność zarobkową. Istotą jest umożliwienie odzyskania kosztów wykorzystania majątku w czasie wolnym od realizacji zadań oraz zatrzymanie tak uzyskanych środków przez jednostkę.

Stan aktualny

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) jednostka budżetowa pokrywa wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadza na rachunek dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Szkoła, która wynajmie salę, przekazuje uzyskaną kwotę organowi prowadzącemu i nie ma gwarancji pozyskania dodatkowych środków. Rezultatem jest brak zachęt do gospodarowania majątkiem.

Art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych posługuje się formułą katalogu otwartego wymieniając jedynie spadki, zapisy i darowizny pieniężne, odszkodowania i wpłaty za utracone lub uszkodzone mienie oraz usługi świadczone w ramach kształcenia zawodowego. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego wykorzystują tę formułę wskazując w uchwałach dalsze źródła, w tym wpływy z najmu. Praktyka ta bywa kwestionowana. Dyrektorzy szkół stają wobec wyboru między rezygnacją z wykorzystania majątku a ryzykiem zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Obawa przed odpowiedzialnością jest podstawową przyczyną braku realizacji działań.

Na koniec roku art. 223 ust. 5 ustawy o finansach publicznych nakazuje odprowadzenie środków pozostających na rachunku na dzień 31 grudnia na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Uniemożliwia to gromadzenie środków na przedsięwzięcia przekraczające jeden rok budżetowy np. wymianę nawierzchni boiska, zakup wyposażenia pracowni czy remont kuchni. Jednostka, która wypracowała nadwyżkę traci ją co zniechęca do jakiegokolwiek aktywności.

Art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.) stanowi, że do opłat za korzystanie przez uczniów z posiłku nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek od nich naliczanych oraz kosztów utrzymania stołówki. Reguła ta ustanowiona wyłącznie w interesie uczniów jest w praktyce nadzorczej rozciągana na wszystkich odbiorców. Skutkuje to problemami ze sprzedażą posiłków osobom spoza szkoły nawet wtedy, gdy następuje ona po pełnym koszcie. Kuchnie szkolne dysponujące mocami przekraczającymi bieżące potrzeby nie mogą obsłużyć ani uczniów sąsiedniej placówki, ani osób, którym gmina zapewnia posiłek w ramach pomocy społecznej, ani mieszkańców, mimo że zapotrzebowanie na takie usługi w gminach wiejskich i małych miastach jest wyraźne duże.

W zakresie szkolnictwa artystycznego, to publiczne szkoły artystyczne są w dużej części prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz mają status państwowych jednostek budżetowych. Stosuje się do nich art. 11a ustawy o finansach publicznych. Przepis ten obejmuje działalność wykraczającą poza działalność podstawową, polegającą „między innymi na świadczeniu usług”, co nie daje pewnej podstawy do zaliczenia wpływów z najmu. Art. 11a ust. 1 pkt 5 obejmuje natomiast odpłatność za wyżywienie wyłącznie w bursach i internatach, z pominięciem stołówki szkolnej. Szkoły artystyczne dysponują majątkiem do wykorzystania (sale koncertowe, aule, pracownie plastyczne, sale baletowe).

Dotychczasowy art. 11a ustawy o finansach publicznych nie zawiera odpowiednika art. 223 ust. 4, ograniczającego wydatki do wysokości zgromadzonych kwot. Przy jednoczesnym braku obowiązku odprowadzania środków na koniec roku budżetowego oznacza to brak wyraźnej ustawowej granicy wydatkowania.

Propozycje rozwiązań

Art. 1 pkt 1 ma charakter dostosowujący. Zasada rozliczenia brutto wyrażona w art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zostaje opatrzona wyjątkiem odsyłającym do art. 11a i art. 223.

Art. 1 pkt 2 rozszerza wydzielony rachunek państwowych jednostek oświatowych. Nowe brzmienie art. 11a ust. 1 pkt 5 obejmuje odpłatne przygotowywanie i wydawanie posiłków na podstawie projektowanego art. 106b ustawy - Prawo oświatowe, zachowując w niezmienionym kształcie dotychczasową część dotyczącą burs i internatów. Dodawane pkt 7-9 dają podstawę do gromadzenia wpływów z oddania mienia do korzystania na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy o podobnym charakterze, ze sprzedaży rzeczy wytworzonych oraz z odsetek. Nowy ust. 1a wprowadza dwa warunki dopuszczalności tj. zakaz ograniczania zadań podstawowych oraz wymóg pokrycia kosztów. Uzupełniany ust. 2 przenosi sposób kalkulacji kosztów do zgody organu prowadzącego, co pozwala ministrowi właściwemu do spraw kultury ujednolicić metodologię w całej nadzorowanej sieci szkół, zamiast pozostawiać ją każdej szkole z osobna. Dodawany ust. 4a wprowadza limit kasowy tj. wydatki mogą być dokonywane wyłącznie do wysokości środków faktycznie zgromadzonych na rachunku i w granicach planu finansowego.

Bez zmian pozostaje art. 11a ust. 3, którego pkt 1 obejmuje finansowanie wydatków bieżących i majątkowych.

Art. 1 pkt 3 nadaje nowe brzmienie art. 223. Zmiana dotyczy katalogu źródeł, który zostaje zamknięty przez skreślenie „w szczególności” i wyliczenie siedmiu tytułów. Organ wskazuje źródła wyłącznie spośród wymienionych w ustawie. Katalog zostaje jednocześnie rozszerzony o oddanie mienia do korzystania na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy o podobnym charakterze, odpłatne świadczenie usług przy wykorzystaniu mienia jednostki, sprzedaż rzeczy wytworzonych oraz odsetki. Formuła „innej umowy o podobnym charakterze” obejmuje występujące w praktyce umowy nienazwane o korzystanie z obiektów i urządzeń, w szczególności umowy o godzinowe udostępnienie sali lub hali, zachowując jednocześnie granicę wobec umów prowadzących do rozporządzenia rzeczą.

Ust. 2 wprowadza warunki dopuszczalności. Działalność nie może ograniczać wykonywania zadań, dla których jednostka została utworzona, ani pogarszać warunków ich wykonywania. W praktyce oznacza dopuszczalność wyłącznie w czasie wolnym od zajęć. Wynagrodzenie nie może być niższe niż suma kosztów. Sposób kalkulacji kosztów określa

organ stanowiący na podstawie ust. 4 pkt 4, co pozwala uwzględnić zróżnicowanie struktury kosztowej poszczególnych rodzajów mienia i usług.

Ust. 3 dopuszcza preferencje dla kategorii podmiotów, jeżeli służy to wykonywaniu zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego. Przepis obejmuje typowe sytuacje występujące w praktyce samorządowej, taki jak kluby sportowe, organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, zespoły seniorów, grupy nieformalne działające przy szkole.

Art. 1 pkt 4 dodaje art. 223a porządkuje materię przeznaczenia dochodów i gospodarki finansowej rachunku. Ust. 1 określa przeznaczenie dochodów, obejmując finansowanie wydatków bieżących i majątkowych związanych z wykonywaniem zadań statutowych, z utrzymaniem, remontem, modernizacją i wyposażeniem mienia oraz z poniesieniem kosztów uzyskania dochodów.

Ust. 2 zachowuje dotychczasową regułę przeznaczenia dochodów z kształcenia zawodowego oraz darowizn celowych.

Ust. 3 utrzymuje zakaz finansowania wynagrodzeń osobowych.

Ust. 4 wprowadza zmianę obowiązku odprowadzania niewykorzystanych środków na koniec roku budżetowego. Środki pozostają do dyspozycji jednostki, kierownik włącza je do planu finansowego na rok następny w terminie do dnia 31 stycznia, informując o tym zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Ust. 5 regulują dotychczasowy przepis art. 223 ust. 4. Przepis ogranicza wydatki do wysokości zgromadzonych środków i wiążącą je planem finansowym. Zastąpienie dotychczasowej kategorii „kwot zgromadzonych dochodów” kategorią „środków zgromadzonych na tym rachunku” jest bezpośrednią konsekwencją ust. 4 (propozycja w projekcie ustawy). W dotychczasowym stanie prawnym obie kategorie były tożsame, ponieważ saldo rachunku było zerowane z dniem 31 grudnia. Po dopuszczeniu przeniesienia środków przestają się pokrywać, a utrzymanie dotychczasowego brzmienia uniemożliwiłoby jednostce wydatkowanie kwot przeniesionych z roku poprzedniego, gdyż nie stanowią one dochodów roku bieżącego. Doprecyzowanie służyć ma spójności przepisów.

Ust. 6 nakłada obowiązek prowadzenia ewidencji księgowej umożliwiającej wyodrębnienie przychodów i kosztów działalności, z której pochodzą dochody z tytułów objętych warunkiem kosztowym. Przepis nie wymaga prowadzenia odrębnych ksiąg rachunkowych ani zmiany zasad rachunkowości jednostek budżetowych.

Ust. 7 nakłada obowiązek przekazania zarządowi jednostki samorządu terytorialnego rocznej informacji o wykonaniu planu finansowego wydzielonego rachunku, w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku budżetowym.

Art. 2 dodaje art. 106b w ustawie - Prawa oświatowe. Ust. 1 przesądza dopuszczalność odpłatnego przygotowywania i wydawania posiłków na rzecz innych osób niż uczniowie i pracownicy szkoły, pod warunkiem nieograniczania wydawania posiłków uczniom i pracownikom. Ust. 2 określa sposób ustalania opłaty przez odesłanie do właściwego reżimu finansowego (art. 223 ust. 2 pkt 2 dla szkół samorządowych, art. 11a ust. 1a pkt 2 dla szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego). Opłata ta obejmuje pełny koszt posiłku.

Projekt nie modyfikuje art. 106 ust. 3 i 4 ustawy - Prawo oświatowe. Zasady odpłatności uczniów pozostają bez zmian, a opłaty wnoszone przez uczniów i ich rodziców zachowują dotychczasowy charakter i pozostają dochodem budżetu organu prowadzącego. Rozwiązanie służy temu, żeby nie doszło do obciążenia rodziców pełnym kosztem posiłku.

Przepisy przejściowe

Art. 3 ust. 1 i 2 rozwiązują problem ciągłości stosowania uchwał organów stanowiących. Delegacja zostaje przeniesiona z art. 223 ust. 2 do art. 223 ust. 4 i zmienia treść, uchwały podjęte w dotychczasowym stanie prawnym stosuje się do dnia wejścia w życie uchwał nowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W okresie przejściowym jednostki gromadzą wyłącznie dochody odpowiadające źródłom z nowego, zamkniętego katalogu. Rozwiązanie to zapobiega dalszemu gromadzeniu dochodów ze źródeł dopisanych przez rady w oparciu o dotychczasową formułę otwartą, bez konieczności różnicowania mocy obowiązującej poszczególnych postanowień uchwały.

Konstrukcja przepisu przejściowego uwzględnia okoliczność, że uchwała podejmowana na podstawie art. 223 ust. 2 ustawy o finansach publicznych nie jest aktem wykonawczym wydanym na podstawie upoważnienia ustawowego, lecz aktem organizującym gospodarkę finansową jednostek.

Art. 3 ust. 3 nakłada obowiązek uzupełnienia w terminie 6 miesięcy zgód udzielonych na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy o finansach publicznych o sposób kalkulacji kosztów. Termin ten pozwala ministrowi właściwemu do spraw kultury opracować jednolitą metodologię i zastosować ją do wszystkich nadzorowanych szkół.

Art. 3 ust. 4 przesądza, że do środków pozostających na wydzielonym rachunku na dzień 31 grudnia roku budżetowego, w którym ustawa weszła w życie, stosuje się nowy art. 223a ust. 4. Przepis jest konieczny, gdyż ustawa wchodzi w życie w trakcie roku budżetowego, a bez wyraźnego przepisu powstałby spór czy pierwsze zamknięcie roku podlega jeszcze obowiązkowi odprowadzenia środków.

Art. 3 ust. 5 wyznacza trzymiesięczny termin dostosowania planów finansowych wydzielonych rachunków.

Skutki Społeczne - zwiększenie dostępności infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Poprawa stanu wyposażenia jednostek finansowanych ze środków wypracowanych. Wzmocnienie roli szkoły jako ośrodka życia lokalnego, w szczególności w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, gdzie szkoła bywa jedynym obiektem dysponującym salą, kuchnią i zapleczem sportowym. W szkolnictwie artystycznym otwarcie sal koncertowych i pracowni na działalność lokalnych środowisk muzycznych i plastycznych.

Skutki gospodarcze - wejście jednostek oświatowych na lokalne rynki usług najmu i usług żywieniowych. Warunek pokrycia kosztów wyklucza konkutowanie ceną poniżej kosztu.

Skutki finansowe - Projekt nie generuje wydatków budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Po stronie dochodów budżetu państwa przewiduje się wzrost wpływów z podatku od towarów i usług wskutek objęcia opodatkowaniem czynności dotychczas niewykonywanych.

Skutki prawne - usunięcie podstawy do formułowania zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych z tytułu nieprzekazania należności, w zakresie objętym projektowanymi przepisami.

Źródła finansowania - projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki finansowane z wydzielonego rachunku pokrywane są wyłącznie z dochodów zgromadzonych na tym rachunku.

Projekt nie zawiera upoważnień do wydania aktów wykonawczych i nie zmienia upoważnień obowiązujących. Nie wymaga przedstawienia projektów aktów wykonawczych.

Projekt ustawy przewiduje wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. *Vacatio legis* jest zgodne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 z późn. zm.).

Projekt nie ingeruje w prawa nabyte ani w sytuację prawną osób fizycznych i podmiotów niepublicznych w sposób wymagający dłuższego *vacatio legis*.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływ na mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Projekt jest zgodny z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo oświatowe

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Pan poseł Bartosz Romowicz

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

a) Problemy:

Majątek jednostek oświatowych (kuchnie i stołówki, sale lekcyjne i gimnastyczne, pracownie, aule, sale koncertowe i baletowe, boiska, sprzęt sportowy i muzyczny) pozostaje niewykorzystany przez znaczną część doby, w weekendy oraz w okresie przerw w zajęciach, przy stałym koszcie utrzymania ponoszonym niezależnie od stopnia wykorzystania

b) Proponowane rozwiązania:

Projekt rozszerza katalog źródeł dochodów wydzielonego rachunku, obejmując nim odpłatne udostępnianie mienia, odpłatne świadczenie usług przy jego wykorzystaniu, sprzedaż rzeczy wytworzonych oraz odsetki. Wprowadza warunki dopuszczalności tj. zakaz ograniczania zadań statutowych oraz wymóg ustalania wynagrodzenia na poziomie nie niższym niż suma kosztów. Uchyla obowiązek odprowadzania środków na koniec roku budżetowego. Utrzymuje limit wydatków do wysokości środków zgromadzonych na rachunku. Nakłada obowiązek wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz rocznej informacji dla organu wykonawczego. Przesądza dopuszczalność odpłatnego przygotowywania i wydawania posiłków na rzecz osób spoza szkoły, po zapłacie pełnego kosztu.

c) Skutki braku zmiany:

Utrzymanie stanu obecnego powoduje dalsze niewykorzystywanie majątku publicznego, którego koszt utrzymania jest i tak ponoszony. Również utrzymuje niepewność prawną, w której dyrektor jednostki wybiera między bezczynnością a ryzykiem zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych z tytułu nieprzekazania należności. Utrwalenie praktyki obchodzenia przepisów przez kierowanie wpływów z udostępniania mienia szkolnego do rad rodziców i stowarzyszeń działających przy szkole w formie darowizn, co wyprowadza te środki poza reżim finansów publicznych, poza kontrolę organu stanowiącego i poza sprawozdawczość budżetową.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ **Nie**

Cel, który ma być osiągnięty za pomocą przedmiotowego projektu ustawy nie może być zrealizowany za pomocą innych środków niż zaproponowane w projekcie.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3-5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Różnica między stanem dotychczasowym a projektowanym:

W stanie dotychczasowym majątek jednostek oświatowych pozostaje niewykorzystany przez znaczną część doby, w weekendy oraz w okresie przerw w zajęciach, przy stałym koszcie utrzymania ponoszonym niezależnie od stopnia wykorzystania. Przepisy nie pozwalają na pełne wykorzystanie mienia publicznego.

W stanie projektowanym katalog samorządowy zostaje zamknięty i obejmuje siedem tytułów, w tym oddanie mienia do korzystania na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy o podobnym charakterze oraz odpłatne świadczenie usług przy wykorzystaniu mienia. Gromadzenie dochodów z tytułów odpłatnych jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy czynności nie ograniczają wykonywania zadań statutowych i gdy wynagrodzenie nie jest niższe niż suma kosztów. Środki pozostające na koniec roku nie podlegają odprowadzeniu i są włączane do planu finansowego na rok następny. Utrzymany zostaje limit wydatków. Dochodzi obowiązek wyodrębnionej ewidencji księgowej i rocznej informacji dla zarządu. Katalog państwowy zostaje rozszerzony o najem, sprzedaż rzeczy wytworzonych, odsetki i sprzedaż posiłków ze stołówki szkolnej, obwarowany tymi samymi warunkami dopuszczalności, a limit wydatków zostaje wprowadzony po raz pierwszy. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe dodawana jest podstawa prawna do odpłatnego przygotowywania i wydawania posiłków na rzecz osób spoza szkoły.

Projekt zachowuje spójność systemową i terminologiczną.

Termin wejścia w życie i przepisy przejściowe:

Projekt ustawy przewiduje wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. *Vacatio legis* jest zgodne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Projekt nie ingeruje w prawa nabyte ani w sytuację prawną osób fizycznych i podmiotów niepublicznych w sposób wymagający dłuższego *vacatio legis*.

Art. 3 ust. 1 i 2 rozwiązują problem ciągłości stosowania uchwał organów stanowiących. Delegacja zostaje przeniesiona z art. 223 ust. 2 do art. 223 ust. 4 i zmienia treść, uchwały podjęte w dotychczasowym stanie prawnym stosuje się do dnia wejścia w życie uchwał nowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W okresie przejściowym jednostki gromadzą wyłącznie dochody odpowiadające źródłom z nowego, zamkniętego katalogu. Rozwiązanie to zapobiega dalszemu gromadzeniu dochodów ze źródeł dopisanych przez rady w oparciu o dotychczasową formułę otwartą, bez konieczności różnicowania mocy obowiązującej poszczególnych postanowień uchwały.

Art. 3 ust. 3 nakłada obowiązek uzupełnienia w terminie 6 miesięcy zgód udzielonych na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy o finansach publicznych o sposób kalkulacji kosztów. Termin ten pozwala ministrowi właściwemu do spraw kultury opracować jednolitą metodologię i zastosować ją do wszystkich nadzorowanych szkół.

Art. 3 ust. 4 przesądza, że do środków pozostających na wydzielonym rachunku na dzień 31 grudnia roku budżetowego, w którym ustawa weszła w życie, stosuje się nowy art. 223a ust. 4. Rozstrzygnięcie to jest konieczne, ponieważ ustawa wchodzi w życie w trakcie roku budżetowego, a bez wyraźnego przepisu powstałby spór, czy pierwsze zamknięcie roku podlega jeszcze obowiązkowi odprowadzenia środków.

Art. 3 ust. 5 wyznacza trzymiesięczny termin dostosowania planów finansowych wydzielonych rachunków.

Projekt nie zawiera upoważnień do wydania aktów wykonawczych i nie zmienia upoważnień obowiązujących. Nie wymaga zatem przedstawienia projektów aktów wykonawczych.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

a) Podmioty, na które oddziałuje projekt:

- Gminy,
- Szkoły,
- Uczniowie szkół,
- Osoby korzystające z mienia publicznego.

b) Liczebność:

- Gminy - ok. 2479,
- Szkoły - ok. 13,9 tys.,
- Uczniowie szkół - 6,7 mln. osób,
- Osoby korzystające z mienia publicznego - trudne do oszacowania.

c) Wpływ:

- podstawowym skutkiem społecznym jest zwiększenie dostępności infrastruktury publicznej. Sale gimnastyczne, boiska, pracownie i aule, dziś zamykane po zakończeniu zajęć, mogą zostać udostępnione mieszkańcom w godzinach popołudniowych i w weekendy. Największy wpływ będzie w gminach wiejskich i małych miastach, gdzie szkoła bywa jedynym obiektem dysponującym salą, kuchnią i zapleczem sportowym, a alternatywna infrastruktura nie istnieje.
- możliwość obsługi żywieniowej osób, którym zapewni się posiłek z wykorzystaniem istniejących kuchni szkolnych.
- poprawa stanu wyposażenia jednostek ze środków wypracowanych. Możliwość gromadzenia środków przez okres dłuższy niż rok budżetowy pozwala sfinansować przedsięwzięcia w dłuższej perspektywie czasu.

Zasady odpłatności uczniów pozostają bez zmian.

d) Skutki:

Skutki pozytywne:

- zwiększona dostępność infrastruktury,
- poprawa jakości obsługi żywieniowej w ramach pomocy społecznej,
- lepsze wyposażenie jednostek,
- wzmocnienie roli szkoły jako ośrodka życia lokalnego.

Skutki negatywne nie zostały zidentyfikowane.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

a) Podmioty:

Projekt oddziałuje także na jednostki oświatowe jako uczestników obrotu gospodarczego.

Projekt może w sposób pośredni oddziaływać na przedsiębiorców prowadzących działalność na rynkach lokalnych w trzech branżach:

- gastronomicznej i cateringowej,
- wynajmu sal i powierzchni,

- usług sportowo-rekreacyjnych

b) Liczebność:

Trudne do oszacowania.

c) Wpływ:

Projekt nie nakłada na przedsiębiorców obowiązków, nie ustanawia wymogów wejścia na rynek ani obowiązków informacyjnych. Wprowadza natomiast na rynki lokalne nowego usługodawcę dysponującego majątkiem sfinansowanym ze środków publicznych. Oddziaływanie jest najsilniejsze w mniejszych miejscowościach, gdzie rynek jest mały.

Po stronie pozytywnej projekt zwiększa podaż usług na rynkach lokalnych, na których obecnie nie są świadczone w ogóle, oraz może oddziaływać na rynek pracy przez zwiększenie wymiaru zatrudnienia pracowników obsługi jednostek oświatowych.

d) Skutki:

Trudne do oszacowania.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt nie wpływa na podmioty sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Po stronie budżetu państwa dojdzie do zwiększenia dochodu, gdyż zwiększą się wpływy z podatku od towarów i usług.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego polegającego na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów w porównaniu do aktualnie obowiązujących przepisów.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

**Lista posłanek i posłów X kadencji Sejmu RP
popierających projekt ustawy o zmianie ustawy
o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo oświatowe**

lp.	imię i nazwisko	nr legitymacji	podpis
1.	Buczyńska Agnieszka	36	
2.	Gomoła Adam	106	
3.	Górnikiewicz Piotr	112	
4.	Gramatyka Michał	117	
5.	Hołownia Bożenna	470	
6.	Hołownia Szymon	133	
7.	Luboński Adam	219	
8.	Nowak Maja	264	
9.	Osmalak Łukasz	276	
10.	Romowicz Bartosz	312	
11.	Schädler Ewa	327	
12.	Strach Piotr	358	
13.	Śliz Paweł	382	
14.	Tomczak Wioleta	391	
15.	Wnuk Kamil	430	